

В И С Н О В О К

до проекту Закону про правовий статус плавучих будинків та особливості їх експлуатації

(реєстр. № 14185 від 04.11.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 12 січня 2026 року (Протокол № 162) розглянув проект Закону про правовий статус плавучих будинків та особливості їх експлуатації (реєстр. № 14185 від 04.11.2025), поданий народним депутатом України Гривком С. Д.

Законопроект розроблено з метою створення єдиного та чіткого правового механізму регулювання відносин, що виникають у процесі проектування, будівництва, експлуатації, реєстрації та використання плавучих будинків як житлових або рекреаційних об'єктів.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України у своєму висновку висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

Проектом Закону пропонується використання термінології, що не відповідає чинному законодавству у сфері електронних комунікацій.

Зокрема в пункті 8 частини першої статті 2 Розділу I проекту Закону при визначенні терміну «комунікації плавучого будинку» у переліку інженерних систем вживається застарілий термін «зв'язку».

Аналогічно в пункті 2 Розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону в змінах до статті 20 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» пропонується зберегти назву сфери повноважень «...транспорту і зв'язку».

Слід зауважити, що використання терміну «зв'язок» у зазначених контекстах є некоректним. Базовим Законом України «Про електронні комунікації» було уніфіковано понятійний апарат у цій сфері, а застаріле поняття «зв'язок» було замінено актуальним правовим терміном «електронні комунікації».

З метою приведення положень проекту Закону у відповідність до чинного спеціального законодавства та для забезпечення термінологічної єдності, пропонується у пункті 8 частини першої статті 2 Розділу I проекту Закону слово «зв'язку» замінити словами «електронних комунікацій», а у змінах

до статті 20 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» слова «транспорту і зв'язку» замінити словами «транспорту і електронних комунікацій».

Частиною другою статті 4 проекту Закону передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну житлову політику, веде Реєстр плавучих будинків, визначає порядок присвоєння адрес, реєстрації місця проживання громадян у плавучих будинках.

Так, пункт 9 частини першої статті 2 Розділу I проекту Закону термін «Реєстр плавучих будинків України» пропонується викласти у такій редакції:

«9) Реєстр плавучих будинків України – єдина державна інформаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, обробку, захист, облік та надання інформації про плавучі будинки, зареєстровані в установленому порядку на території України».

Разом з тим, пунктом першим частини першої статті 2 Розділу I проекту Закону визначено, що плавучий будинок – зареєстрована згідно законодавства самохідна або стоянкова споруда на воді, приміщення та система життєзабезпечення якої призначені для проживання людей та відповідають встановленим вимогам.

Також частиною першою статті 6 Розділу II проекту Закону передбачено, що плавучий будинок є окремим видом рухомого майна, правовий режим якого визначається цим Законом та іншими законодавчими актами України.

При цьому слід зазначити, що частиною другою статті 181 та частиною першою статті 190 Цивільного кодексу України визначено, що рухомими речами є речі, які можна вільно переміщувати у просторі. Майном як особливим об'єктом вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки.

Слід зауважити, що абзацом першим статті 26 Кодексу торговельного мореплавства України визначено, що українські морські судна і судна внутрішнього плавання підлягають реєстрації у Державному судновому реєстрі України. Судна, що не підлягають реєстрації у Державному судновому реєстрі України, реєструються у Судновій книзі України відповідно до Закону України «Про внутрішній водний транспорт».

Так, пунктом 47 частини першої статті 1 Закону України «Про внутрішній водний транспорт» визначено, що плавуча споруда – будь-яка плавуча установка, побудована для стаціонарного використання на плаву, у тому числі стоянкове судно, плавучий причал, пристань, понтон, дебаркадер, майстерня, док, басейн, елінг, готель, заклад громадського харчування, розважальний заклад, та, як правило, не призначена для переміщення.

Крім того, частиною першою статті 21 Закону України «Про внутрішній водний транспорт» передбачено, що плавучі споруди розміщуються на внутрішніх водних шляхах поза межами суднового ходу. Інформація про такі споруди вноситься до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту і оприлюднюється через річкову інформаційну службу та на

офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

Крім того, відповідно до абзацу другої частини першої статті 26 Закону України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон) не допускається створення реєстру, якщо реєстр буде містити ідентичні реєстрові дані про об'єкт реєстру, що вже створений.

Враховуючи зазначене, слід зауважити, що чинним законодавством врегульовано питання щодо реєстрації плавучих споруд в існуючих реєстрах у сфері водного транспорту.

Разом з тим, для врегулювання проблемних питань, зазначених у пояснювальній записці до проекту Закону та важливість їх вирішення для держави в цілому, пропонується розглянути можливість доповнення вже існуючих реєстрів вищезазначеними даними, не створюючи окремого реєстру.

Водночас при нормативному врегулюванні створення та функціонування публічного електронного реєстру слід враховувати таке.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі - реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

Відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, згідно із частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

- 1) повна та скорочена (за наявності) назва реєстру;
- 2) призначення реєстру;
- 3) назва держателя реєстру;
- 4) назва та/або вимоги до адміністратора;
- 5) вимоги до публічних реєстраторів;
- 6) вимоги до створювачів;
- 7) об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;
- 8) джерела інформації відповідного реєстру;
- 9) види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- 10) спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- 11) строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- 12) види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;
- 13) фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;

- 14) вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- 15) вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;
- 16) вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- 17) джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;
- 18) форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;
- 19) перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;
- 20) вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;
- 21) порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;
- 22) дата початку функціонування реєстру.

Враховуючи зазначене, проект Закону потребує ґрунтовного доопрацювання. Додатково слід зауважити, що прийняття проекту Закону потребуватиме додаткового фінансування та матиме вплив на бюджет.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроекту зазначили що він покликаний, зокрема, задля формування сучасної законодавчої бази у сфері використання водних ресурсів і розвитку нових форм житла, разом з тим вищезазначені зауваження та пропозиції потребують відповідного опрацювання та врахування.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про правовий статус плавучих будинків та особливості їх експлуатації (реєстр. № 14185 від 04.11.2025), поданого народним депутатом України Гривком С. Д.

2. Направити Висновок про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО